

Тема 2

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СУЧАСНИЙ СТАН КРИМІНОЛОГІЇ

План заняття:

1. Зародження кримінологічної думки. Виникнення кримінології як науки.
2. Класичний напрям (школа) кримінології.
3. Антропологічний напрям (школа) кримінології.
4. Соціологічний напрям (школа) кримінології.
5. Стан та розвиток кримінології в 20-30-ті роки ХХ ст. Розвиток кримінології у 60-ті роки до сучасного етапу становлення.
6. Сучасний етап кримінології в Україні.

Основні терміни:

Кримінологічна думка, примітивні та теологічні погляди на злочинність, кримінологічні погляди соціалістів-утопістів XVI-XVII століть (Т. Мор, Кампанелла, Ж. Мольєр), філософів-просвітителів XVII-XVIII століть (Ч. Беккарія, Жан-Жак Руссо, Ш. Монтеск'є, Вольтер); класичний напрям у кримінології, інтелект і свідомість людини (Ієремія Бентам, А. Фейєрбах, М. Таганцев, О. Кістяківський); антропологічний напрям (Ч. Ломброзо, Р. Гарофало, М. Неклюдов, А. Лихачев, П. Тарнавська, В. Чиж), злочинність як природний біологічний феномен, конкретний злочинець – злочинний генотип; соціологічний напрям у кримінології (А. Кетле, Г. Тард, А. Геррі); Всесоюзний інститут з проблем вивчення причин і розробці заходів попередження злочинності, загальні проблеми злочинності (А. А. Герцензон, А. І. Долгова, І. І. Карпець, Н. Ф. Кузнєцова), кримінологічні кабінети з вивчення злочинності, кримінологічні школи; сучасний стан кримінології в Україні, відтворення злочинної поведінки, самодетермінація злочинності (В. В. Голіна, І. М. Даншин, О. М. Джужа, А. П. Закалок, А. Ф. Зелінський, О. М. Костенко, І. П. Лановенко, І. К. Туркевич).

Практичні завдання:

I. Підготуйтеся до усної відповіді на такі питання:

1. Визначте передумови зародження кримінологічної думки.
2. З'ясуйте примітивні та теологічні погляди на злочинність, злочинця і причини, які зумовлюють порушення певних норм поведінки.

3. Розкрийте основні положення класичного напрямку (школи) кримінології.
4. Які причини зародження антропологічного напрямку (школи) кримінології?
5. Визначте основні характеристики соціологічного напрямку (школи) кримінології.
6. Визначте особливості розвитку кримінології у 20-30-ті роки ХХ ст. Яким був розвиток кримінології в 60-ті роки до сучасного етапу становлення?
7. З'ясуйте основні характеристики сучасного етапу кримінології в Україні.

II. Надайте письмову відповідь на такі питання:

1. Охарактеризуйте поняття «кримінологічне мислення». В чому його суть і на чому воно ґрунтується?
2. Платон зазначав, що злочинність – хвороба суспільства. Що він мав на увазі?
3. Е. Дюркгейм розглядав злочинність як соціальну норму. Чи це означає, що злочинність є невід'ємним суспільним явищем?
4. Охарактеризуйте, чим відрізняється концепція злочинної людини (злочинця) Ч. Ломброзо від концепції природженого злочинця Е. Феррі?

III. Здійсніть творчо-пошукову роботу:

1. Підготуйте реферат.

Теми рефератів:

- 1.1. Завдання кримінології та шляхи впровадження наукових рекомендацій у практику боротьби із злочинністю.
- 1.2. Аналіз кримінологічних досліджень у сучасній Україні.
- 1.3. Стан злочинності в Україні та зарубіжних країнах (порівняльний аналіз).

2. Накресліть порівняльну таблицю етапів розвитку кримінологічної науки.